

således mindre tale om en villet intervention i det økonomiske liv end om en nødvendig indgriben for at undgå det store sammenbrud, men resultatet blev, at staten her-efter stod som hovedaktionær i et stort antal af Italiens betydeligste virksomheder. Aktieporteføljen blev i første omgang lagt under Banca d'Italia's og finansministeriets administration, men i 1933 overgik den til det til formålet oprettede statslige institut for industriel genopbygning, IRI, der på kommerciel basis administrerer statens andel i de mange erhvervsvirksomheder. I 1953 udskiltes statens interesser inden for olie-sektoren til et særligt selskab: ENI.

Disse to institutioner sorterer under Ministero delle Partecipazioni statali (ministeriet for statens deltagelse i erhvervslivet), der oprettedes i 1956, og hvis opgave det er at anlægge den økonomiske politik, som de to selskaber bør følge, samt kontrollere deres virksomhed.

IRI modtog i 1937 fra staten en grundfond på 1 milliard lire; efter successive bidrag fra statskassen udgør grundfonden nu 168 milliarder lire. Herudover er det tilladt IRI at søge finansiering på det private kapitalmarked bl. a. ved emission af obligationer. Endelig har IRI på sine selskabers vegne fået andel i lån f. eks. fra Export-Importbanken.

IRI udøver sin virksomhed *dels* gennem holdingselskaber, der alle kontrollerer et større antal virksomheder:

FINMARE (rederivirksomheder).

FINSIDER (stålværker).

FINCANTIERI (skibsværfter).

FINELETTRICA (virksomheder inden for den elektriske industri).

FINMECCANICA (virksomheder inden for den almindelige industri).

STET (telefonselskaber),

dels ved direkte indflydelse på ledelsen af en række virksomheder inden for

Bankvæsen, hvor IRI ejer mellem 80 og 100 pct. af 4 store banker,

Radio-TV, hvor IRI ejer 75 pct. af RAI,

Luftfart, hvor IRI hidtil har ejet 70 pct. af ALITALIA, men nu har udløst alle fremmede aktionærer, samt *vejbygning*, visse *kemiske industrier* m. v.

Ifølge årsregnskabet for 1960 udgjorde IRIs kapitalandele inden for de enkelte

erhvervsgrene følgende summer (i milliarder lire):

	1959	+	1960
Bank- og finansvæsen	28,0	÷	28,4
Stålværker	91,2	+ 21,1	112,3
Elektriske industri	77,9	÷ 8,3	69,6
Telefonvæsen	98,8	÷ 0,1	98,7
Søtransport	35,2	+ 15,1	50,3
Lufttransport	19,6	÷ 3,9	15,7
Autostradaselskaber	40,1	+ 42,2	82,3
Radio-TV	6,3	—	6,3
Minedrift og kemisk industri	28,9	+ 5,7	34,6
Skibsværfter	68,6	÷ 12,8	55,8
Mekanisk industri	80,9	+ 10,0	70,9
Diverse	12,7	+ 4,7	17,4
Total	588,0	+ 54,1	642,3

Denne deltagelse i erhvervslivet finansieres dels gennem den nævnte grundfond på 168 milliarder lire, dels gennem en obligationsudstedelse på i alt ca. 520 milliarder lire. Indtægterne var i 1960 gennem udbytte (ca. 20,2 milliarder) og renter af udlån (ca. 14,8 milliarder) + diverse indtægter i alt ca. 37,2 milliarder og udgifterne (forrentning af udstedte obligationer 29 milliarder, andre renter 3,8 milliarder, driftsudgifter ca. 1,5 milliarder) + diverse udgifter i alt ca. 37,1 milliarder. Årsoverskuddet var i 1960 98 millioner mod 2 millioner lire i 1959.

De mange selskaber, der er grupperet under IRI, drives principielt på ren forretningsmæssig basis, men for IRIs eget vedkommende består der herudover en pligt til at føre en langtidspolitik for investeringer og drift af disse virksomheder. Selv om dette også principielt bør være ud fra sunde forretningsmæssige principper, er der naturligvis spillerum for et mere almenpolitisk sigte, hvis ekstraomkostninger i givet fald kan inddækkes gennem yderligere bidrag fra statskassen til IRIs grundfond.

Det kan være vanskeligt at anskueliggøre den faktiske andel af erhvervslivet, som staten gennem IRI råder over eller har direkte indflydelse på. Nogle tal skulle imidlertid kunne tjene til at vise, at der er tale om en betydelig andel i de vigtigste grene af den økonomiske virksomhed.

IRI kontrollerer 90 pct. af basisindustri-erne (stålproduktion, skibsbygning, meka-